

2025-06-25 Nr. NV-1464

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-783 TAIS-25-9178(2)	DĖL FINANSINĖS PASKATOS PIRMAJĄ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS ĮSTATYMO NR. XIII-1281 3, 5, 6 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-368		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2025-06-27	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<input type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input checked="" type="checkbox"/> Nesvarstyta	<input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> Gražinti tobulinti

## SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių grupė (J.Zailskienė, G.Drukteinis, L.Šedvydis, V.Turauskaitė, M.Petrauskaitė, O.Leiputė ir kt.) siūlo pagerinti sąlygas jaunoms šeimoms įsigyti pirmąjį būstą (nuo 2026-01-01):

- padengti valstybės biudžeto lėšomis didesnę būsto kredito dalį:
  - 15 proc. (vietoj 10 proc.) būsto kredito sumos šeimoms, kurios neaugina ar augina 1 vaiką;
  - 17,5 proc. (vietoj 12,5 proc.) būsto kredito sumos šeimoms, kurios augina 2 vaikus;
  - 20 proc. (vietoj 15 proc.) būsto kredito sumos šeimoms, kurios augina 3 ir daugiau vaikų.
- teikti subsidijas pradiniam įnašui ar būsto kredito daliai padengti ne tik perkant būstą, bet ir jį statant (ar perkant ir statant);
- atsisakyti reitinguoti prašymus dėl teisės į finansinę paskatą patvirtinimo pagal savivaldybių paramos dydį;
- nustatyti 1000 Eur minimalią savivaldybės paramos ribą, prisidedant prie finansinės paskatos ir kt.

Finansinei paskatai pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms 2024 m. skirta 7,2 mln. Eur (342 šeimos pasinaudojo pagrindine subsidija ir 560 šeimų išmokėtos papildomos subsidijos, padidėjus šeimoje auginamų vaikų skaičiui). 2025 m. papildomai skirta 4,46 mln. Eur, t.y. iš viso – 10,46 mln. Eur (numatoma, kad paskata pasinaudos apie 600 jaunų šeimų).

Iš viso finansinę paskatą 2018-2024 m. yra gavusios: 6264 šeimos – pagrindinę subsidiją ir 2350 šeimų – papildomas subsidijas, padidėjus šeimoje auginamų vaikų skaičiui. Subsidijoms mokėti iš viso panaudota apie 86,2 mln. eurų.

## PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

**Vyriausybės išvados projekte siūloma pritarti Įstatymo projektui.**

Rengėjų teigimu, Įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto asignavimų nereikės. Vadovaujantis Įstatymu finansinė paskata teikiama socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, atsižvelgiant į atitinkamų metų valstybės biudžeto asignavimus. Priėmus Įstatymo projektu siūlomas pakeitimus, finansinė paskata būtų teikiama neviršijant valstybės biudžeto asignavimų finansinei paskatai teikti.

*Projekte pasiūlyta Vyriausybės pozicija iš esmės formuluojama tinkamai ir taikliai.*

## TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos (TM), Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) pastabas.

TM esminių pastabų neturėjo, tačiau įvertinusi Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą („svarstyтина, ar Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas neturėtų būti taikomas sutartims, sudarytoms po Įstatymo įsigaliojimo“), pasiūlė papildomai apsvarstyti, ar Įstatymo projektas galėtų būti priimtas be pakeitimų. SADM nuomone, tai netikslinga, nes priėmus Įstatymo projekto siūlomas pakeitimus, šeimos, gavusios subsidijas iki jų įsigaliojimo, turėtų teisę kreiptis dėl papildomos subsidijos, t.y. galėtų pretenduoti į didesnes subsidijas.

Rengėjai taip pat neatsižvelgė į LSA ir Druskininkų savivaldybės pasiūlymus (derinimo pažyma pridedama):

- LSA siūlė patikslinti Įstatymo projekto nuostatų formuluotes: dėl savivaldybės prisidėjimo prie finansinės paskatos nėra aišku, ar tai prievolė, ar savivaldybės teisė; neaišku, ar subsidija bus teikiama, jei savivaldybei

## TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

prieš statybas išdavus pažymą paaiškės, kad statybų turto vertė viršys Įstatyme nustatytą 120 tūkst. Eur ribą (SADM: Įstatyme yra numatyta, kad finansinė paskata tik gali, bet neprivalo, būti teikiama su savivaldybės parama, taip pat Įstatyme nustatyti įpareigojimai kredito davėjams neišmokėti subsidijos, jei būsto vertė ar kaina viršys nustatytą dydį);

- Druskininkų savivaldybė siūlė: papildyti 2025 m. finansuojamų teritorijų sąrašą Druskininkų sav. seniūnijų (Viečiūnų ir Leipalingio) teritorijomis, kurios dabar nepatenka kaip kurorto teritorija; padidinti subsidijų dydžius auginančioms 2 ar 3 ir daugiau vaikų šeimoms, atsižvelgiant į vaikų skaičių, t.y. 20 proc. šeimoms su 2 vaikais, 25 proc. – su 3 ir daugiau vaikų (SADM: Druskininkų sav. siūlymai bus įvertinti atliekant numatytą Įstatymo ex post vertinimą).

### KITI SVARBŪS ASPEKTAI

**Rengėjams siūloma patikslinti Projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025-06-23 išvadoje Nr. NV-1460 pateiktą tikslinamojo pobūdžio pastabą iki teikiant jį pasirašyti Ministrui Pirmininkui.**

### PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaitė-Garbštienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja